

## Quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 013/2017

TB (“l-ilmentatur”)

vs

*Bank of Valletta p.l.c. (C2833)*(“BOV”,  
“il-provditur tas-servizz” jew “il-Bank”)

Seduta tat-12 ta’ Settembru 2018

**L-Arbitru,**

**Ra l-ilment,** li qed isir kontra l-provditur tas-servizz, li jittratta l-investment fil-*La Valette Multi Manager Property Fund* (“LVMMPPF” jew “Fond”), sottofond tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.*

Fis-17 ta’ Lulju 2007, l-ilmentatur ghamel investment ta’ €18,937.64 fil-Fond.<sup>1</sup> L-ilmentatur issottometta li huwa gie imhajjar jinvesti fil-Fond minn rapprezentant tal-Bank li iddeskrivilu l-Fond bhala wiehed “*low risk*”.<sup>2</sup> L-ilmentatur sahaq li l-istess rapprezentant li kien xtara ishma fil-Fond irtira l-flus li kien investa fil-Fond kif ukoll tal-familjari tieghu meta ntebah li l-LVMMPPF kien sejjer hazin.

Gie sottomess li l-ilmentatur accetta li jiehu l-Offerta tal-Bank ta’ 75% tal-ammont investit ghax ma kellu l-ebda ghazla ohra.

---

<sup>1</sup> A fol 14

<sup>2</sup> A fol 8

L-ilmentatur spjega li wara li hargu l-problemi huwa sar jaf li dan l-investment kien mahsub ghal investituri b'esperjenza fir-*real estate property market* u ghal investituri li setghu jiehu decizjonijiet minn rajhom u b'esperjenza fl-akkwist u bejgh ta' proprjeta'. L-ilmentatur iddikjara li "*la nifhem fil proprjeta', la fis settur finanzjarju u lanqas nifhem fil-bejgh ta' proprjeta'.*"<sup>3</sup>

L-ilmentatur sahaq li dan kien l-ewwel investment tieghu u li huwa ma kienx jilhaq il-kriterju tal-USD50,000, imsemmi fid-definizzjoni ta' *experienced investor*. Huwa sahaq li meta nbiegħ dan l-investment huwa kellu jinghata spjegazzjoni sew fuq il-prodott peress li kien *retail client*.<sup>4</sup>

Qieghed jintalab li jiehu lura l-bqija tal-flus (25%) li kien investa fil-Fond. L-ilmentatur sahaq li huwa kien investa €19,411.10 fil-Fond ikkalkulati bhala s-somma ta' investment originali ta' €18,937.64, u *re-investments* fil-Fond ta' €307.97 u €165.49, filwaqt li ircieva €12,286.58 mal-Offerta tal-Bank.

#### **Ra r-risposta fejn il-provditur tas-servizz wiegeb:**

*"L-esponenti jirrispondu illi t-talbiet tal-ilmentatur ma' jistghux jintlaqghu għar-ragunijiet segwenti kif ser jirrizulta f'aktar dettall f'din ir-risposta:*

- 1. Illi in linea preliminari, is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru m'ghandux il-kompetenza taht il-ligi biex jiddeciedi dwar il-validità o meno tal-kuntratt ta' tranzazzjoni, jew jekk jorbotx il-kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet, u semmai tali kwistjoni jekk titqajjem għandha tigi deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv.*
- 2. Illi in linea preliminari ukoll, is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru għandu qabel xejn jirrifjuta li jeżercita l-poteri tieghu stante tranzazzjoni li għandha s-setgha ta' sentenza li għaddiet in għudikat.<sup>5</sup> Mingħajr limitazzjoni għall-generalità tas-suespost dan jirrendi l-ilment de quo frivolu w vessatorju ai termini tal-artikolu 21(2)(c) tal-Kap.555 tal-Ligijiet ta' Malta.*

---

<sup>3</sup> A fol 97

<sup>4</sup> *Ibid.*

<sup>5</sup> Artikolu 1729(1) tal-Kodici Civili – Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta

3. *Illi in linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-Sinjurija Tieghu l-Arbitru ghandu wkoll jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu fil-konfront ta' BOV stante illi s-Sinjurija Tieghu l-Arbitru ghandu s-setgha li jittratta biss ilmenti li jkunu tressqu minn "klijenti eligibbli";*
4. *Illi, in linea preliminari u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-intimat BOV m'huwiex il-legittimu kontradittur f'dawn il-proceduri;*
5. *Illi in linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatur la ghandu d-dritt u lanqas l-interess guridiku li jippromwovi dawn l-istanzi stante li biegh u ttrasferixxa d-drittijiet kollha tieghu inkluzi drittijiet litigjuzi fil-konfront tal-intimat, u allura ma jistax illum jezercita dritt li m'ghadux tieghu stante li kien gie debitament trasferit inter alia lill-intimat u dan jikkostitwixxi wkoll ksur tad-dritt fundamentali tal-intimat li jgawdi l-proprjeta' tieghu;*
6. *In linea preliminari ukoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilment huwa preskritt:*
  - (i) *Kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi l-kuntratt li bih l-ilmentatur ittransiga mal-intimat hija preskritta bit-trapass ta' sentejn u dan abbazi tal-artikolu 1222 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta; u*
  - (ii) *Minghajr pregudizzju ghas-suespost, anke li kieku ghall-grazzja tal-argument il-kuntratt ta' tranzazzjoni kellu jigi skartat, it-talbiet tal-ilmentatur msejsa fuq allegazonijiet ta' responsabbilita' extra contrattuale jew aquiliana huma preskritti ai termini tal-artikolu 2153 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta.*
7. *Fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatur kellu investimenti li kienu saru fuq bazi ta' execution only – jigifieri kellhom jigu segwiti l-istruzzjonijiet tal-ilmentatur u jinxtraw ishma fil-Fond, skont l-istruzzjonijiet tal-ilmentatur stess. L-ilmentatur ma rcieva l-ebda parir mill-Bank abbazi tal-fatt li l-investment tieghu kien fuq bazi ta' 'execution only' u dan kif ikkonkludew ukoll Marccus Partners and Mazars Group skont l-Independent Review li tqabbdu jaghmlu mill-MFSA. Ghalhekk l-ilmentatur ma kienx eligibbli ghal ebda pagament addizzjonali, kif spjegat f'aktar dettall fil-Parti C ta' din ir-risposta.*

8. *Fil-mertu wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, fi kwalunkwe kaz l-ilmentatur ma soffra ebda dannu bhala rizultat ta' xi imgiba illegali tal-intimat, u li fl-ebda cirkostanza l-intimat, ma huwa responsabbli ghall-hlas lill-ilmentatur ta' kwalsiasi somma in linea ta' danni jew xort'ohra;*
9. *L-ispejjez ta' dawn l-istanzi ghandhom jigu ssopportati mill-ilmentatur.”*<sup>6</sup>

## **Sema' lill-partijiet u ra l-affidavits tagghom.**

### **Ra l-atti l-ohra tal-kaz.**

#### **Jikkonsidra:**

##### **Preliminari**

##### **Sfond u Fatti Ewlenin**

Fit-13 ta' Settembru 2005, twaqqaf il-*La Valette Multi Manager Property Fund* (“LVMMPPF” jew “il-*Property Fund*” jew “il-Fond”), sottofond tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.* (“SICAV”). Fir-rigward tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.*, il-*Valletta Fund Management Ltd.* (“VFM”) u l-*Bank of Valletta p.l.c.* (“BOV”) kienu rispettivament il-*Manager* responsabbli ghall-amministrazzjoni generali u l-immanigjar tal-investimenti tas-SICAV u tal-Fond filwaqt li l-BOV gie inkarigat bhala *Custodian* tas-SICAV u tal-Fond.

Il-BOV kien ukoll intermedjarju, biegh u ta pariri lill-investituri tal-Fond, u anke kien inkarigat mid-distribuzzjoni tal-ishma fil-Fond. *Insight Investment Management Ltd.* kienu ingaggati mill-VFM bhala “*Sub-Investment Manager*” sabiex ikunu jistghu jassistu fl-immanigjar tal-assi tal-Fond.

Dan il-Fond kien licenzjat mill-MFSA bhala fond li kellu jinbiegh bhala *Professional Investor Fund (PIF)* lil investituri ta' esperjenza u dan skont il-ligijiet, regoli, kundizzjonijiet tal-licenzja, *guidelines* li ghandhom x'jaqsmu ma'

---

<sup>6</sup> A fol 40 u 41

investimenti ta' dan it-tip. Dan ifisser li dan il-Fond kien wiehed regolat u dovut isegwi dawn in-normi.

Dan il-Fond beda jinbiegh fuq skala kbira, fost l-ohrajn mill-Branches tal-BOV u inbiegh, mhux biss lil investituri professjonali, imma wkoll lil hafna *retail clients*. Numru kbir ta' investituri hadu sehem f'dan il-Fond riferut ukoll fil-qosor f'din id-decizjoni bhala l-*"Property Fund"* jew *"LVMMPF"*.

Kif rikjest mil-ligi, meta tnedja dan il-Fond hareg is-*Supplementary Prospectus* tal-1 ta' Settembru 2005, u diversi Prospetti Supplementari ohra.

L-ghan tal-Fond gie deskritt bhala wiehed li jinvesti fil-proprjeta' biex jipprovdi lill-investituri tieghu dhul u tkabbir fil-kapital billi jinvesti f'fondi ohra ta' investimenti li jinvestu fil-proprjeta'.

Skont is-*Supplementary Prospectuses* li hargu l-provdituri kien hemm diversi restrizzjonijiet, fosthom, restrizzjoni kif jinvestu li kienet taqra hekk:

*"The limit on the level of gearing that the Fund's underlying real estate property funds may be exposed to is of a maximum of 100% of their respective net assets."*

F'Settembru 2007, il-prezz ta' kull sehem beda niezel. Fis-7 t'Awwissu 2008, il-VFM infurmat lill-investituri li kien qed jigi sospiz il-fidi mill-Fond b'effett immedjat liema fidi baqa' sospiz sal-2010. Dan kien ifisser li min kellu bzonni il-flus u ried jifdi l-investment tieghu ma setax.

Fl-2010 saru laqghat ghall-investituri bl-iskop li jigu mwaqqfa *"Side Pocket"* u *"Main Pool"* li gew deskritti mid-Diretturi tas-SICAV bhala: is-*Side Pocket* li kien jinkludi dawk il-fondi li kien investa fihom il-Fond li kellhom *"it-talbiet ta' fidwa sospizi jew differiti u/jew issospendew id-determinazzjoni tal-valur nett tal-assi"*, filwaqt li fil-*Main Pool* iddahhlu *"l-assi li kienu zammew livell sufficjenti ta' likwidita' u li ghalihom il-kumpanija tinsab f'pozizzjoni li tistabilixxi valur kredibbli."*

---

<sup>7</sup> Din ir-restrizzjoni hija indikata bhala *Investment Restriction (v)* fil-Prospett Supplementari originali tal-1 ta' Settembru 2005, u fi Prospetti Supplementari ohra ta' wara b'eccezzjoni fis-*Supplementary Prospectus* tat-18 t'Awwissu 2010, fejn hi mnizzla bhala Restrizzjoni Numru (vi). Ghalhekk se tigi riferuta fit-text kollu ta' din id-decizjoni bhala *"Investment Restriction (v)"*, fil-qosor *"IR(v)"*.

L-azzjonisti inghataw ishma maghrufin bhala *Side Pocket Shares* u *Main Pool Shares*.

Il-Malta Financial Services Authority (“MFSA”), ir-regolatur tas-settur, deherilha li kellha taghmel diversi inkjesti biex tistabilixxi l-fatti u taghti dawk id-direzzjonijiet li kienet tista’ taghmel skont il-ligi.

Filwaqt li kienu ghaddejnin inkjesti mill-MFSA li kien ghadhom ma gewx konkluzi, il-BOV ghan-nom tieghu kif ukoll ghall-Grupp BOV inkluza l-VFM, ghamel dik li ssejhet Offerta<sup>8</sup> sabiex jixtri l-ishma tal-investituri fil-Fond bil-prezz ta’ €0.75 kull sehem. Din l-Offerta harget fis-26 ta’ Mejju 2011,<sup>9</sup> u l-investituri kellhom jiddeciedu jekk jaccettawhiex jew le sat-30 ta’ Gunju 2011.

Din l-Offerta kienet wahda kundizzjonata, it-termini u l-kundizzjonijiet taghha stabbiliti mill-BOV minghajr ebda diskussjoni taghhom mal-investituri. Fosthom, iddahhlet il-kundizzjoni li min ser jaccetta l-Offerta kien qed jirrinunzja ghal kwalunkwe drittijiet legali li kellu jew jista’ jkollu kontra l-Grupp BOV, id-Diretturi tal-Bordijiet taghhom u l-impjegati.

F’ittra li baghat il-BOV lill-investituri<sup>10</sup> inghad lilhom li setghu jaccettaw l-Offerta u setghu ma jaccettawhiex, u gie enfasizzat li ftehim bonarju skont it-termini u kundizzjonijiet tal-istess Offerta kienet l-ahjar triq biex jigu evitati proceduri twal fil-Qorti.

Dawn it-termini tal-Offerta ma kinux accettabbli ghall-MFSA.

Fit-28 ta’ Gunju 2011, jigifieri jumejn qabel ma ghalqet l-Offerta, l-MFSA, skont l-Artikolu 15 tal-*Investment Services Act*, harget direttiva lill-BOV li kienet tgħid li l-accettazzjoni tal-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghad-drittijiet li investituri seta’ kellhom ghal kumpens jew, addirittura, li jigu mpoggija fis-sitwazzjoni finanzjarja li kellhom qabel ma ghamlu l-investment fil-Fond.<sup>11</sup> Din id-Direttiva kienet giet appellata mill-BOV quddiem il-*Financial Services Tribunal*, però liema appell ma baqax jigi segwit.

---

<sup>8</sup> Referuta fit-test kollu ta’ din id-decizjoni wkoll bhala “l-Offerta”.

<sup>9</sup> Ittra mibghuta mic-*Chairman* tal-BOV f’isem il-Grupp BOV datata 26 ta’ Mejju 2011.

<sup>10</sup> *Ibid.*

<sup>11</sup> *Media Release 3/11/2011*

Diversi ilmenti li kienu ghamlu l-investituri mal-MFSA kien ghadhom mhumiex decizi.

Sadanittant, sitt ijiem qabel ghalqet l-Offerta, jigifieri fl-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA harget zewg rapporti dwar il-mod kif il-provdituri tas-servizz kienu investew il-flus tal-investituri in konnessjoni mar-restrizzjonijiet ta' investment u dwar il-monitoragg tal-istess Fond.

F'dawn ir-rapporti, l-MFSA sabet li l-BOV u l-VFM kienu ikkommettew diversi nuqqasijiet.

Fir-rapport datat l-24 ta Gunju 2011,<sup>12</sup> li kien jittratta dwar l-obbligi li kellu l-BOV fil-monitoragg ta' *compliance* mal-*Investment Restrictions* inseriti fil-Prospett Supplimentari, l-MFSA sabet diversi nuqqasijiet, fosthom, li:

- i. il-BOV applika hazin l-*Investment Restriction (v)* tal-Prospett Supplimentari u, ghalhekk, naqas mill-obbligi tieghu "*of care and diligence required of Licence Holders with regard to their conduct of business*";<sup>13</sup>
- ii. il-BOV naqas mir-responsabbiltajiet tieghu li jissorvelja li l-Fond jaderixxi mal-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, ma mexiex mal-obbligu tieghu ta' "*due care and diligence in the best interests of the Fund and its unit holders*";<sup>14</sup> li l-BOV ma kellux procedura tajba (*proper procedures*) sabiex ikun jista' jissorvelja lill-VFM u *Insight* fil-*Leverage Investment Restriction* u ma kisibx informazzjoni bizzejjed sabiex ikun inkonfortat li l-Fond kien qed jigi, "*managed in line with Investment Restriction (v) to enable accurate reporting in the annual Custodian Report to unit-holders*";<sup>15</sup> li kellu deficjenzi fiz-zamma tar-*records* tieghu.<sup>16</sup>

Minhabba dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €197,995.<sup>17</sup>

---

<sup>12</sup> Report on the MFSA's investigation on the manner in which Bank of Valletta p.l.c. fulfilled its duties with regards to the monitoring of compliance with the La Valette Multi Manager Property Fund Investment Restrictions.

<sup>13</sup> *Ibid.* p 8

<sup>14</sup> *Ibid.* p 9

<sup>15</sup> *Ibid.*

<sup>16</sup> *Ibid.* p 10

<sup>17</sup> *Ibid.*

Fir-rapport l-iehor dwar il-*VFM*, bl-istess data tal-24 ta' Gunju 2011, l-*MFSA* sabet nuqqasijiet fil-qadi ta' dmirijietha ghal dak li ghandu x'jaqsam mad-dmirijiet taghha ghall-*osservanza* tal-*Investment Restrictions* tal-Fond. Fost dawn in-nuqqasijiet, l-*MFSA* semmiet li l-*VFM* kienet applikat hazin l-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, "*having therefore fallen short of the level of care and diligence required,*" u kisret diversi regoli li kienu japplikaw ghalha u ma kinetx agixxiet fl-interess tal-klijenti u tas-suq. Kellha wkoll deficjenzi biex tissindika kif kienu qed jinvestu l-fondi l-*Insight* li kien is-*Sub-Manager*.<sup>18</sup>

L-*MFSA* immultat lill-*VFM* is-somma ta' €149,821.

Il-*BOV* hareg *Company Announcement* li tghid li kien se jappella din id-decizjoni tal-*MFSA*. Però, f'*Company Announcement* li hareg, sussegwentement, fit-18 ta' Lulju 2011, il-Bank habbar li mhux ser jappella ghaliex kellu konkorenza kbira ghall-*Offerta* u, flimkien mal-*VFM*, ma riedux itawwlu l-kwistjoni.

Ir-rapport l-iehor dwar prattici ta' bejgh ta' *units* fil-*Property Fund*, l-*MFSA* hargitu fit-22 ta' Gunju 2012, kwazi sena wara li ghalqet l-*Offerta*.

L-*MFSA* sabet diversi nuqqasijiet fosthom: nuqqas ta' pariri tajbin (*inappropriate*) lill-klijenti kif ukoll sabet prattici ta' "*misleading information*" lill-klijenti, kif ukoll ksur ta' diversi regolamenti li jirregolaw it-thaddim tan-negozju applikabbli dak iz-zmien.<sup>19</sup>

Ghalhekk imponiet multa amministrattiva fuq il-*BOV* ta' €203,350.

Il-Bank hallas il-multa u l-appell li kien ghamel quddiem it-Tribunal ghas-Servizzi Finanzjarji kontra parti minn din id-decizjoni li gie irtirat mill-*BOV* minghajr ma accetta l-ebda responsabbiltà legali.

**Ghall-*MFSA*, l-*Offerta* ma kinetx ikkonkludiet il-kaz, kif kienet l-intenzjoni tal-*BOV* li min jehodha kien ikun qed icedi kwalunkwe dritt legali kontra l-*BOV*. Fil-fatt, permezz ta' Direttiva tat-28 ta' Gunju 2011, l-*MFSA* obligat lill-Bank biex jizgura illi l-accettazzjoni ta' din l-*Offerta* kellha tkun minghajr pregudizzju ghal kwalunkwe dritt li whud mill-investituri kellhom ghal kumpens jew,**

---

<sup>18</sup> *Ibid.* p. 8-9

<sup>19</sup> *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund.*

**addirittura, jergghu jitpoggew fil-qagħda finanzjarja tagħhom qabel ma investew fil-*Property Fund*.**

Permezz ta' ittra tal-1 ta' Gunju 2012,<sup>20</sup> l-MFSA infurmat lill-BOV li kienet se tigi appuntata kumpanija professjonali li tagixxi b'mod indipendenti sabiex, fost affarijiet ohra, kellha tikklassifika lill-investituri bhala dawk li kienu jikkwalifikaw bhala "*experienced investors*" u ohrajn li ma kinux jikklassifikaw bhala "*experienced investors*", bl-intenzjoni li min ikun eligibbli jithallas kumpens mill-BOV.

Giet appuntata id-ditta ta' *Mazars*, li r-rapport tagħhom tlesta fil-21 ta' Jannar 2013.<sup>21</sup> L-MFSA għaddiet lista ta' investituri li, skont dan ir-rapport, kellhom jinghataw kumpens, u l-BOV hallas lil dawk l-investituri li kienu eligibbli skont ir-rapport tal-*Mazars*.

Skont dawn il-kriterji gie deciz min kellu jinghata kumpens u min ma kellux jinghata kumpens. Minkejja li l-BOV kien nizzel fl-Offerta li din kienet tikkonkludi l-kaz għal min jaccettaha, (*in full and final settlement*), xorta wahda għamel hlasijiet lil diversi investituri skont kif stabbilit mill-*Mazars*.

Il-*Bank of Valletta p.l.c.*, f'isem il-Grupp, hallas din id-differenza lil numru ta' investituri, izda ohrajn li nstabu li kellhom "*l-esperjenza*" jew li t-tranzazzjoni kienet fuq bazi ta' "*Execution Only*" ma inghatawx id-differenza bejn dak li investew u l-ammont imhallas bl-Offerta jew minghajrha.

## **Eccezzjonijiet Preliminari**

### **Eccezzjonijiet dwar Gurisdizzjoni:**

Il-provditur tas-servizz qajjem tlett eccezzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m'għandux jisma' dan il-kaz għaliex m'għandux il-kompetenza taht il-ligi li jiddeciedi dwar kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet li saret *res judicata* liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv; li għalhekk l-ilment huwa wiehed frivolu u vessatorju *ai termini* tal-

---

<sup>20</sup> Ittra mid-Direttur Generali tal-MFSA lic-Chairman tal-BOV annessa bhala *Exhibit 1* quddiem il-*Financial Services Tribunal* fil-kaz: *BOV vs MFSA*.

<sup>21</sup> *Mazars - Independent Expert's Report, 21 January 2013*.

Artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 u li fil-konfront tal-BOV l-ilmentatur mhuwiex “klijent eligibbli”.

L-Arbitru ser jittratta dawn l-eccezzjonijiet dwar kompetenza flimkien.

L-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji gie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tieghu. Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jigi mitlub jiddeciedi, izda hija stabbilita fuq kriterji oggettivi li l-legizlatur deherlu li ghandu jistabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta,<sup>22</sup> l-Arbitru ghandu l-kompetenza li *“jisma’ lmenti skont il-funzjonijiet tieghu taht l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imgiba ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji.”* M’hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista’ jisma’ kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsahhah minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bhala dik li *“jittratta lmenti mressqa minn klijenti eligibbli.”* L-istess, m’hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa’ fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Ghalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun *“klijent eligibbli”* u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun *“provditur tas-servizzi finanzjarji”* skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

*“Klijent eligibbli”* huwa definit bhala: *“klijent li jkun konsumatur ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lili l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta’ xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.”*<sup>23</sup> L-istess artikolu jipprovi li *“klijent’ ghandu jinkludi, persuna fizika, inkluzi s-successuri taghha fit-titolu jew mikrointrapriza.”*

Il-ligi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

*“provditur tas-servizzi finanzjarji’ tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun gie licenzjat jew awtorizzat xort’ohra mill-Awtorità ghas-Servizzi*

---

<sup>22</sup> Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555

<sup>23</sup> Kap. 555, Art. 2

*Finanzjarji ta' Malta skont l-Att dwar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta jew kull ligi oħra tas-servizzi finanzjarji, inkluz izda mhux limitat għal servizzi ta' investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta' kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni..."*<sup>24</sup>

L-ilmentatur odjern huwa klijent eligibbli filwaqt li l-provditur tas-servizz huwa provditur tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq citat.

Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jigu sodisfatti dawn ir-rekwiziti tal-ligi u, galadarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma' ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tiegħu, basta jkun marbut ma' xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u mogħti minn provditur ta' servizz li jaqa' taht id-definizzjoni tal-ligi.

Il-legizlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru hlief għal dak li jipprovdi l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru jista' jisma' kazi li jmorru lura sal-1 ta' Mejju 2004, (u mhux aktar), u "*jista' jagħti rimedju pekunjarju għal kull ilment sa massimu ta' €250,000.*"

Li kieku l-legizlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fic-cirkostanzi li qed jgħid il-provditur tas-servizz, allura kieku kien jagħmel hekk, imma dan il-legizlatur m'ghamlux.

Għalhekk l-Arbitru qed jichad l-eccezzjonijiet dwar kompetenza u, galadarba gie deciz li l-ilmentatur huwa klijent eligibbli u jista' jressaq l-ilment, allura m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tiegħu u ser jikkunsidrah.

*Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qal il-provditur tas-servizzi finanzjarji li qed isostni li l-kaz huwa wiehed magħluq għaliex sehhet tranzazzjoni bejn il-partijiet liema tranzazzjoni għandha l-effett ta' res judicata bejn il-partijiet.*

U, in sostenn ta' dan, il-provditur tas-servizz jagħmel referenza għal dak li jipprovdi l-Kodici Civili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provditur tas-servizz kien qed joffri, servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provditur tas-servizz mhuwiex kumpanija ordinarja li dahlet f'xi kuntratt semplici ma' kontraent iehor, imma l-provditur tas-servizz

---

<sup>24</sup> *Ibid.*

huwa kumpanija li tahdem fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u hija soggetta ghal skrutinju akbar, anke minn regoli *ad hoc*, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jigi protett l-investitur.

Dan gie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport taghha tal-22 ta' Gunju 2012,<sup>25</sup> fejn ghamlitha cara li l-BOV kien suggett ghall-*guidelines* applikabbli qabel l-2007 u l-*Investment Services Rules* minn Novembru 2007.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummercjant u, ghalhekk, japplikaw ghal din ir-relazzjoni guridika kemm ligijiet, regoli u regolamenti Prattici u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet supervizjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke ligijiet u Direttivi<sup>26</sup> li saru biex jaghtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni guridika li nholqot bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz m'hijjex wahda regolata esklussivament mill-Kodici Civili u fejn *si tratta* relazzjoni bejn konsumatur u kummercjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Ligijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintuzaw espressjonijiet mhux gusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodici Civili u l-Kodici tal-Kummerc.<sup>27</sup>

L-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Kaz Nru. 028/2016 deciz minnu fit-23 ta' Frar 2018,<sup>28</sup> u semma r-ragunijiet ghalfejn ma sehhiex tranzazzjoni bejn il-provdituri tas-servizz u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont decizjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kuncett tal-*pacta sunt servanda* f'dawn il-kazi fejn *si tratta* kuntratt bejn konsumatur u kummercjant kellu l-limitazzjonijiet tieghu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Accettazzjoni saru f'cirkostanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq ghazla hliet li jaccetta din l-Offerta u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu taghha, u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed icedu d-drittijiet litigjuzi taghhom, jew li b'xi mod kienu qed icedu kwalunkwe drittijiet li

---

<sup>25</sup> *Report on the MFSA Investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund.*

<sup>26</sup> Kap. 555, Art 19(3)(c)

<sup>27</sup> Kap. 378, Art. 47(B)

<sup>28</sup> *Link: <https://financialarbiter.org/mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20plc%20et.pdf>*

kellhom, ghandhom jitqiesu klawsoli ingusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddahhlu.

Galadarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'ghandhom l-ebda effett, ghalhekk jitqies li ma sehhet l-ebda tranzazzjoni bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-kaz.

Peress li kif inghad, l-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod "*ekonomiku u mhaffef*"<sup>29</sup>, qieghed jaghmel referenza ghal dak li gie deciz minnu fil-Kaz Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018,<sup>30</sup> u r-ragunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-kaz f'dan ir-rigward, ghandhom jghoddu wkoll ghal dan il-kaz.

Ghalhekk l-Arbitru qed jichad dawn l-eccezzjonijiet.

### **Eccezzjoni li l-BOV m'huwiex il-Legittimu Kontradittur**

Dwar l-eccezzjoni li l-BOV mhuwiex il-legittimu kontradittur l-Arbitru m'ghandux ghalfejn jidhol wisq fil-fond ta' din l-eccezzjoni ghax jidher evidenti li kien il-BOV li biegh il-prodott ta' investiment lill-ilmentatur u l-ilmentatur huwa gustifikat li jaghmel l-ilment kontra min bieghlu l-prodott.

Il-provditur tas-servizz dahal f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentatur u, ghalhekk, huwa evidenti li huwa l-legittimu kontradittur. Il-VFM (BAM) ma tissemmiex li kontriha sar l-ilment u, ghalhekk, mhix parti f'dawn il-proceduri.

### **Eccezzjoni li l-Ilmentatur m'ghandux Interess Guridiku**

Dwar l-interess guridiku tal-ilmentatur, l-Arbitru jhoss li jkun adegwat li jinghad li l-ilmentatur ghandu interess reali, attwali u personali u johrog minn vjolazzjoni ta' dritt. L-ilment li ghamel jista' jipproduci rizultat pekunjarju jew vantagg ghalih u huwa guridiku u bbazat fuq dritt pretiz u, ghalhekk, ghandu interess guridiku. Barra minn hekk, galadarba huwa "klijent eligibbli" skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, huwa ghandu d-dritt iressaq l-ilment tieghu quddiem l-Arbitru.

---

<sup>29</sup> Kap.555, Art 19(3)(d)

<sup>30</sup> Dan il-kaz jinsab fuq il-link: <https://financiararbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20plc%20et.pdf>

## **Eccezzjonijiet dwar Preskrizzjoni**

Il-provditur tas-servizz qed jeccepixxi l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikoli 1222 u 2153 tal-Kodici Civili.

Skont l-Artikolu 1222, kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi kuntratt hija preskritta bit-trapass ta' sentejn.

L-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 qed jigi invokat ghaliex skont il-provditur tas-servizz it-talbiet tal-ilmentatur huma msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbiltà *extra contrattuale* jew *aquiliana* u huma preskritti skont l-istess artikolu.

Dwar l-ewwel eccezzjoni tal-preskrizzjoni ibbazata fuq l-Artikolu 1222(1) tal-Kodici Civili, l-istess artikolu jistabbilixxi li: *“Meta l-ligi f’xi kaz partikolari ma tistabilixxix zmien aqsar, l-azzjoni ghar-rexxissjoni minhabba vjolenza, zball, eghmil doluz, stat ta’ interdizzjoni, jew nuqqas ta’ età, taqa’ bil-preskrizzjoni eghluq sentejn.”*

Jigifieri dan l-artikolu jghodd ghal meta min jiftah azzjoni, f’dan il-kaz ilment quddiem l-Arbitru, dik l-azzjoni tkun ibbazata fuq ir-rexxissjoni. L-ilmentatur mhux qed jitlob rexxissjoni tal-obbligazzjoni u, ghalhekk, mhuwiex il-kaz li jigi applikat l-Artikolu 1222 (1) tal-Kodici Civili.

Ghalhekk din l-eccezzjoni qed tigi michuda.

L-eccezzjoni l-oħra tal-preskrizzjoni hija bbazata fuq l-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 li jghid li *“L-azzjoni għall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunati b’reat taqa’ bi preskrizzjoni bl-eghluq ta’ sentejn.”*

Dwar din il-preskrizzjoni l-Arbitru jagħmel referenza ghal dak deciz fis-sentenza: **Go p.l.c. vs Charles Dimech**,<sup>31</sup> fejn il-Qorti qalet:

*“Illi l-Qrati tagħna dejjem irritennew illi il-preskrizzjoni ta’ sentejn imsemmija fl-Artikolu 1917 tal-Ordinanza VII tal-1868 (dak li illum hu l-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili) hija applikabbli għad-danni extra-kontrattwali jigifieri dawk li gejjin mhux minn inadempjenza ta’ obbligazzjoni imma ‘ex delictu vel quasi’.*

---

<sup>31</sup> PA, 28 ta’ Lulju 2011

*Meta d-danni huma 'ex contractu' ghax gejjin minn vjolazzjoni ta' obbligazzjoni, l-preskrizzjoni hija dik ta' hames snin u mhux ta' sentejn."*

Barra minn hekk, kif intqal mill-Qorti tal-Appell fil-kawza **Avv. Dr. Pio M. Valletta pro et noe vs Jenó Torocsik et deciza fis-7 t'Ottubru 2016:**

*"Il-preskrizzjoni ta' sentejn li tolqot l-azzjoni ghal danni li ma jkunux kagunati b'reat hija applikabbli biss fil-kaz ta' danni indipendenti minn obbligazzjoni kuntrattwali (Stivala vs Colombo, PA, 9/1/1953. VOI XXXVII.ii.622)."*

Fil-kaz odjern, l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz kellhom relazzjoni kuntrattwali bejniethom meta l-provditur biegh dan il-prodott lill-ilmentatur.

Galadarba l-ilmentatur johrog minn relazzjoni kuntrattwali, u din l-eccezzjoni hija bbazata fuq preskrizzjoni relatata ma' azzjoni akwiljana, din l-eccezzjoni dwar preskrizzjoni qieghda wkoll tigi michuda.<sup>32</sup>

## **Fil-Mertu**

**L-Arbitru jrid jiddeciedi dan il-kaz skont dak li fil-fehma tieghu huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari u mertu sostantivi tal-kaz.<sup>33</sup>**

## **Il-Fatti tal-Kaz**

### **L-illmentatur**

L-ilmentatur kellu 29 sena meta ghamel l-investment fl-LVMMPPF. Huwa kien pilota kummercjali mal-Airmalta b'livell ta' edukazzjoni terzjarja.<sup>34</sup> Hekk kif deskritt fl-*affidavit* tieghu, l-ilmentatur qatt ma kien ghamel investment bhal dak li sar fil-Fond u li infatti dan kien l-ewwel investment tieghu.<sup>35</sup>

L-ilmentatur sahaq li huwa ma kellux esperjenza fl-ebda investimenti ohra u strah fuq ir-rapprezentant tal-Bank meta ghamel l-investment fil-Fond.<sup>36</sup>

---

<sup>32</sup> Ara *Roland Darmanin Kissaun et vs GlobalCapital Financial Management Ltd.*, PA, 1/06/2017

<sup>33</sup> Kap.555, Art 19(3)(b)

<sup>34</sup> A fol 97

<sup>35</sup> *Ibid.*

<sup>36</sup> A fol 98-99

Permezz tal-Offerta imsemmija aktar 'il fuq f'din id-decizjoni l-ilmentatur kien ircieva s-somma ta' €12,286.58.<sup>37</sup>

## **Il-Provditur tas-Servizz**

Matul is-smigh ta' dan il-kaz il-provditur tas-servizz ipprezenta erba' *affidavits* flimkien ma' dokumentazzjoni ohra kif gej:

*Affidavit tas-Sinjura Avalon Abela – Head, Compliance & Regulatory Affairs mal-BOV Asset Management Limited*<sup>38 39</sup>

Mal-*affidavit* taghha gew annessi dokumenti relatati mal-ilment, li huma, kopja tal-*Contract Note*<sup>40</sup> u prospett ta' *dividends/reinvestments*.<sup>41</sup>

*Affidavit tas-Sur Mario Mallia – Chief Executive Officer mal-Bank of Valletta p.l.c.*<sup>42</sup>

Fl-*affidavit* tieghu saret partikolarment referenza ghall-fatt li l-investimenti fil-proprjeta' immobbli kienu gew affettwati b'mod negattiv kawza tal-krizi finanzjarja globali li hakmet is-swieq finanzjarji madwar id-dinja. Barra minn hekk, hu sahaq fuq il-fatt li l-ilmentatur kien accetta l-Offerta tal-provditur tas-servizz (€0.75), liema Offerta kienet suggetta ghal diversi kundizzjonijiet.

*Affidavit tas-Sur Kenneth Farrugia – Chief Officer Business Development mal-Bank of Valletta p.l.c.*<sup>43</sup>

L-*affidavit* tieghu huwa iktar iffukat fuq l-irwolijiet tas-SICAV, tal-BOV Asset Management Limited (qabel VFM) bhala *Manager* tal-Fond, tal-Bank of Valletta p.l.c. bhala l-Kustodju tal-Fond, u l-LVMMPPF innifsu kif ukoll il-komunikazzjonijiet mal-investituri. Fost dokumenti ohra, mal-*affidavit* tieghu giet ipprezentata kopja tal-Prospett Supplementari datat l-1 ta' Settembru 2005.

---

<sup>37</sup> A fol 82

<sup>38</sup> A fol 101

<sup>39</sup> Skont ir-Registru tal-Kumpaniji, it-tibdil fl-isem ghal "BOV Asset Management Limited" minn "Valletta Fund Management Limited" kien b'effett mit-22 ta' Novembru 2016.

<sup>40</sup> A fol 103

<sup>41</sup> A fol 104

<sup>42</sup> A fol 105

<sup>43</sup> A fol 149

*Affidavit tas-Sur Peter Perotti – Chief Retail Banking Officer mal-Bank of Valletta p.l.c. u Direttur tal-La Valette Funds SICAV p.l.c.*<sup>44</sup>

L-*affidavit* tieghu iffoka fuq is-sospensjoni tal-fidi tal-ishma fil-LVMMPF u x'wassal ghal din is-sospensjoni, filwaqt li elenka d-diversi komunikazzjonijiet li saru mal-investituri f'dan ir-rigward. Gew ukoll ipprezentati diversi kontijiet finanzjarji tal-iskema fost dokumenti ohra relatati mal-Fond.

Ta' min jinnota li, fl-ebda wiehed mill-erba' *affidavits* ipprezentati, l-provditur tas-servizz ma ittratta l-ilment specifiku imressaq mill-ilmentatur. Apparti l-*affidavit* ta' Avalon Abela, t-tlett *affidavits* l-ohra kienu jinkludu stqarrijiet u dokumentazzjoni b'mod generali u mhux specifici ghall-ilment innifsu.

## **Kunsiderazzjonijiet**

### **L-investment hekk kif mibjugh lill-ilmentatur u Aspetti Ohra**

L-investment fil-LVMMPF inxtara fuq bazi ta' *execution only* tramite l-Bank li kien l-intermedjarju fit-tranzazzjoni.<sup>45</sup> L-ilmentatur sahaq li huwa ma inghata l-ebda *brochure* fuq il-Fond u li kellu jinghata spjegazzjoni sew fuq il-Fond peress li hu kien ikkunsidrat bhala *retail client*.

Fl-*affidavit* tieghu l-ilmentatur sahaq ukoll li huwa gie mitlub jiffirma minghajr ma inghata cans li jaqra u jirrifletti u anke jiehu parir fuq l-investment. L-ilmentatur hass li r-rapprezentant tal-Bank "*kellu itini izjed informazzjoni fuq dak li kien hemm miktub*".<sup>46</sup>

Waqt is-seduta tal-25 ta' Settembru 2017, l-ilmentatur xehed li meta ghamel l-investment fil-Fond huwa ma kienx jaf xi tfisser "*execution only*".<sup>47</sup> Huwa spjega li r-rapprezentant tal-Bank kien ikkuntattja lilu u lil ommu. L-ilmentatur spjega li r-rapprezentant tal-Bank kien qalilhom li l-investment fil-Fond kien investment fil-proprjeta', u kien fis-sod filwaqt li "*aspetti li setghu kienu negattivi ta' dan il-prodott ma qalilniex*".<sup>48</sup> L-ilmentatur sahaq ukoll li l-Bank inghata cekk u li t-tranzazzjoni saret fi ftit minuti fejn huwa qaghad fuq l-ufficjal tal-Bank peress li

---

<sup>44</sup> A fol 275

<sup>45</sup> A fol 86 u 87

<sup>46</sup> A fol 97

<sup>47</sup> A fol 98

<sup>48</sup> *Ibid.*

ikkunsidrah bhala persuna ta' awtorità u peress li huwa ma kellux esperjenza fl-ebda investment iehor.<sup>49</sup>

L-ilmentatur spjega li ghalkemm il-Bank iddeskrivih bhala *experienced investor*, huwa ma kienx jikklassifika bhala tali u li sa dak iz-zmien tal-investment huwa zgur li ma kellux investit USD50,000.<sup>50</sup>

L-ilmentatur sahaq ukoll li ma kien iffirma ebda *Experienced Investor Declaration Form* izda waqt il-kontroezami huwa ccara li fuq l-*Application Form and Experienced Investor Declaration Form* hemm il-firma tieghu fejn huwa spjega li kienu tawh “dik il-karta u jien iffirmajt imma l-particulars kollha bl-indirizz mhumiex il-handwriting tieghi. Jien kemm iffirmajt”.<sup>51</sup> Rigward l-*Statement of Compliance* tal-Bank fejn hemm, fosthom, indikat li huwa ma rceviex parir ta' investment mill-Bank, l-ilmentatur spjega li “hemm ukoll il-firma tieghi, però l-affarijiet l-oħra mhux jien imlejthom. Dan id-dokument lili hadd ma kien qraħuli jew spjegawħuli”.<sup>52</sup>

L-akkwist tas-sehem fl-LVMMPPF mill-ilmentatur fis-17 ta' Lulju 2007, huwa evidenzjat bil-kopja tal-*Contract Note* li nharget mill-VFM.<sup>53</sup> Fil-formola ufficjali tas-SICAV rigward l-accettazzjoni tal-Offerta mill-ilmentatur fis-sena 2011, huwa indikat li l-konsiderazzjoni pagabbli lill-ilmentatur kienet ta' €12,286.58.<sup>54</sup>

Mal-*Application Form* tal-ilmentatur giet kompluta *Experienced Investor Declaration Form*.<sup>55</sup> Hekk kif indikat fl-*Appendix V*<sup>56</sup> tal-Prospett Supplimentari<sup>57</sup> datat l-1 ta' Settembru 2005, (li huwa rifless bl-istess mod fil-Prospett Supplimentari li nhargu f'Marzu u Dicembru 2006), l-ebda applikazzjoni għal dan l-investment ma setghet tigi accettata sakemm din il-formola ma tkunx kompluta.

Sabiex investitur seta' jkun meqjus eligibbli li jinvesti fl-LVMMPPF, kellu jissodisfa d-definizzjoni ta' *experienced investor* u wahda minn tliet kriterji partikolari.

---

<sup>49</sup> A fol 98 u 99

<sup>50</sup> A fol 99

<sup>51</sup> *Ibid.*

<sup>52</sup> *Ibid.*

<sup>53</sup> A fol 14

<sup>54</sup> A fol 82

<sup>55</sup> A fol 85

<sup>56</sup> A fol 203

<sup>57</sup> A fol 153

Dawn it-tliet kriterji huma elenkati kemm fid-definizzjoni<sup>58</sup> ta' *experienced investor* fil-Prospett Supplimentari (dak ta' Settembru 2005 kif wkoll dak li hareg f'Marzu tas-sena 2006 li jirrifletti l-istess definizzjoni ta' *experienced investor*), kemm f'*Appendix V* tal-istess Prospett, kif ukoll fl-*Experienced Investor Declaration Form*.

Din il-formola tal-ahhar turi dikjarazzjoni iffirmata mill-ilmentatur li huwa kien *experienced investor* peress li fil-hames snin precedenti kien ghamel tranzazzjonijiet ta' investimenti li kienu jammontaw ghal tal-inqas is-somma ta' USD50,000 jew l-ekwivalenti.

Dwar l-iffirmar tal-*Experienced Investor Declaration Form* mill-klijenti li xtraw dan il-Fond, l-Arbitru ra r-rapport tal-MFSA<sup>59</sup> li kien sar biex l-MFSA tara xi prattici ta' bejgh (*sales practices*) kien uza l-Bank biex biegh dan il-Fond. Qabel xejn, l-MFSA ghamlitha cara li dan il-Fond ma setax jinbiegh lil kulhadd:

**“The features of the Fund including its risk factors as contained in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as ‘experienced investors’, therefore, ‘persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved’ with regards to an investment in the Fund. Its features, including the relevant risks, made this an unsuitable product for unsophisticated retail investors or investors having a cautious risk profile. In fact, BOV’s own asset allocation models for investors, when updated to include reference to the Fund in March 2006, did not recommend any exposure to the Fund for clients with a cautious risk profile.”<sup>60</sup>**

Ghalhekk, il-fatt wahdu li l-investituri kienu iffirmaw din l-*Experienced Investor Declaration Form*,<sup>61</sup> li minghajr l-iffirmar taghha l-Bank ma setax ibieghilhom dan l-investment, ma kienx ifisser li b'daqshekk l-investituri saru verament investituri ta' esperjenza. Din il-formola, *standard form*, inghatat mill-Bank lil kull min deherlu li seta' jbieghlu dan il-Fond, li inbiegh fuq skala kbira hafna lil

---

<sup>58</sup> A fol 156-158

<sup>59</sup> *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund 22 June 2012.*

<sup>60</sup> *Ibid.*, p.10, *Bold* tal-Arbitru

<sup>61</sup> Li kif ser jigi muri f'din id-decizjoni ma kinetx kompluta ghax ma kinetx konformi mal-Prospett Supplimentari

eluf ta' klijenti. Dan il-hsieb huwa wkoll dak li ddecidiet l-MFSA fir-rapport taghha 'l fuq imsemmi:

**“Further to an exercise carried out by the Authority to verify *inter alia* the nature of the investors, it was determined that by reference to the nature of their profession/occupation, various advisory clients reviewed would be regarded as unsophisticated investors. *Many investors were only regarded as experienced investors due to their self-declaration that they had carried out investment transactions amounting to at least a sum of, or equivalent to, USD50,000. In this regard, the records of BOV provided to the MFSA in relation to these investors indicate that in various instances, BOV advisors did not take reasonable steps to ensure that the said investors were indeed experienced investors before advising them to invest in the Fund, and that the Fund was suitable for these clients.*”<sup>62</sup>**

Mela ghall-MFSA il-fatt li l-klijenti inghataw l-*Experienced Investor Declaration Form* biex jiffirmawha ma kienx bizzzejjed u kien hemm certu responsabbiltà applikabli fuq il-provditur tas-servizz biex jizgura li l-investituri kienu tassew “*experienced investors*”. L-Arbitru jaqbel ma' dan.

Ghalkemm fil-kuntest ta' *advisory clients* hemm obbligi addizzjonali fejn kellu jigi assessjat is-*suitability* tat-tranzazzjoni ghall-klijent, wiehed iqis li anke fejn is-servizz offrut lill-klijent ma kienx jinvolvi *investment advice*, il-provditur tas-servizz xorta kellu certu responsabbiltà u jezercita prudenza u diligenza fir-rigward ta' min qieghed jinvesti u jiddahal fil-Fond, u dan minhabba l-kriterji specifici ta' eligibilità li kienu japplikaw ghal min seta' jinvesti fil-Fond.

F'dan ir-rigward wiehed kellu jiehu in konsiderazzjoni ghal min il-Fond kien, fl-ahhar mill-ahhar, immirat jgifieri “*Experienced investors*” hekk kif definit fil-Prospett.

Wiehed iqis ukoll aspetti ohra rilevanti, perezempju, il-mod ta' kif inbiegh l-LVMMPPF fejn dan il-prodott gie “*marketed*” jew offrut mir-rapprezentanti tal-Bank fuq firxa wiesgha lil diversi klijenti; il-konnessjoni tal-provditur tas-servizz mal-Fond; u l-fatt li l-Fond kien *Professional Investor Fund* u li, ghalhekk, kien jaqa' taht regim distint u separat minn dak applikabli ghal *Retail Funds* fejn ir-

---

<sup>62</sup> *Ibid.*, *Bold* u *italics* tal-Arbitru

regim ta' *Professional Investor Funds* joffri inqas protezzjoni hekk kif imsemmi b'enfasi fis-sezzjoni intitolata "*Important Information*" fis-*Supplementary Prospectus* tal-LVMMMPF stess. L-Arbitru jaqbel ukoll ma' dak deciz mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili<sup>63</sup> fejn iddecidiet li bl-iffirmar wahdu ta' dokumenti f'kaz ta' bejgh ta' servizz finanzjarju ma kienx jeskolpa lill-provditur tas-servizz jekk wiehed ma kienx konsapevoli ta' dak li kien qed jiffirma.

F'dan il-qasam fejn ghandek espert fuq naha u konsumatur zghir fuq in-naha l-ohra, il-provditur tas-servizz ghandu r-responsabbiltà li jara li l-klijent kellu "*the expertise, experience and knowledge*" li jifhem ir-riskji marbuta ma' dak il-prodott u mhux sempliciment jitlob lill-klijent jiffirma dokumenti biex jaghmluh eligibbli fuq l-aspett biss li mtliet u giet ffirmata l-formola, minghajr ma din tinghata l-hsieb, l-attenzjoni u l-importanza dovuta u minghajr ma jigi wkoll zgurat li hemm bazi ragonevoli li tiggustifika d-dikjarazzjonijiet in kwistjoni ta' *experienced investor* fit-totalità taghha.

Ghalhekk l-Arbitru jrid jara fosthom jekk verament l-ilmentatur kellux dik l-*expertise*, esperjenza u t-taghrif biex jinvesti f'dan il-Fond u jekk giex dikjarat "*experienced investor*" ghaliex sempliciment gie moghti l-*Experienced Investor Declaration Form* biex jiffirmaha. Dan l-Arbitru jrid jaghmlu skont il-provi migjuba quddiemu mill-partijiet.

### ***Experienced Investor u l-Experienced Investor Declaration Form***

A bazi tal-kontenut tal-Prospett Supplimentari datat 1 ta' Settembru 2005, (kif ukoll fil-Prospett Supplimentari li nhareg f'Marzu u Dicembru 2006), l-ebda applikazzjoni ghal dan l-investment ma setghet tigi accettata sakemm l-*Experienced Investor Declaration Form* ma tkunx kompluta. Fil-fatt, is-sezzjoni *Buying, Selling and Switching*<sup>64</sup> tal-Prospett Supplimentari, tindika bic-car u b'mod enfasizzat li:

*"No applications for investment will be accepted unless an Experienced Investor Declaration Form as set out in Appendix V accompanies it."*<sup>65</sup>

---

<sup>63</sup> *Evelyn Farrugia et vs GlobalCapital Financial Management Ltd.*, 11/07/2016

<sup>64</sup> A fol 169

<sup>65</sup> *Ibid.*

L-istess sezzjoni tindika ukoll:

*“Investment in the Fund is only suitable for investors who meet the Experienced Investor criteria as defined under the section ‘Definitions’.”*<sup>66</sup>

Taht is-sezzjoni *Definitions*<sup>67</sup> fil-Prospett Supplimentari, *Experienced Investor* hija definita hekk kif gej:

*“Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved. An investor must state the basis on which he/she satisfies this definition, either by confirming that he/she is:*

- 1. a person who has worked in the financial services sector for at least one year in a professional position, or,*
- 2. a person who has been active, for at least one year in a professional position, in the acquisition and/or disposal of real estate property funds and/or in securities linked to real estate property, or,*
- 3. a person who within the past 5 years, carried out investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000.*

*In case of joint Applicants, the Applicants must have either:*

- i. carried out separately, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000 in which case each joint holder has to meet, individually, the Experienced Investor criteria, or,*
- ii. carried out jointly, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000 in which case, provided that they are the same joint holders, the Experienced Investor criteria may be met jointly.”*

---

<sup>66</sup> A fol 170

<sup>67</sup> A fol 156-157

Izda jekk, imbaghad, tinghata harsa lejn l-*Experienced Investor Declaration Form*<sup>68</sup> li l-ilmentatur gie ipprezentat sabiex jiffirma, **wiehed isib li hemm aspett materjali li huwa nieqes u jidher li anke fil-prattika gie injorat jew ma inghatax l-attenzjoni dovuta meta nbiegh l-istess Fond.**

Dan l-aspett huwa fil-fatt l-istqarrija tal-bidu nett tad-definizzjoni ta' *Experienced Investor* minn fuq xiex il-paragrafi sussegwenti huma msejsa. Il-formola, fil-fatt, tiddekrivi biss it-tliet kriterji fuq liema bazi l-investitur jissodisfa d-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, izda ma tispecifikax u ma tinkludix b'dettall u prominenza l-paragrafu principali u inizjali li minnu titlaq u tizvolgi l-istess definizzjoni hekk kif fil-fatt deskritta b'mod komplut fis-sezzjoni "*Definitions*" fil-Prospett Supplimentari.<sup>69</sup>

Fil-fatt, id-definizzjoni<sup>70</sup> fil-Prospett Supplimentari ghandha klawnsola inizjali kruccjalili tghid "*Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved*".

Din l-istess klawnsola principali ma gietx specificata u mnizzla fl-*Experienced Investor Declaration Form* ipprezentata lill-ilmentatur hekk kif imsemmi hawn fuq izda l-enfasi fil-formola saret biss fuq il-paragrafi sussegwenti tad-definizzjoni. Lanqas giet ipprovduta xi evidenza li dan l-aspett seta' kien spjegat jew diskuss qabel l-investment.

Fir-rapport taghha tat-22 ta' Gunju 2012, dwar "*sales practices*" tal-BOV in konnessjoni ma' dan il-Fond, l-MFSA ukoll tat importanza lil din il-parti tad-definizzjoni ta' "*experienced investor*":

**"The features of the Fund including its risk factors as described in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as '*experienced investors*', therefore,' *persons having the expertise, experience***

---

<sup>68</sup> A fol 85

<sup>69</sup> A fol 156

<sup>70</sup> *Ibid.*

***and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved'*** with regard to the investment in the Fund."<sup>71</sup>

### **L-Eligibilità tal-Ilmentatur bhala *Experienced Investor***

Fl-applikazzjoni tieghu, l-ilmentatur ffirmja li kien eligibbli taht it-tielet kriterju, cioè, li fil-hames snin precedenti, ghamel tranzazzjonijiet ta' investiment li jammontaw ghal mill-inqas is-somma, jew ekwivalenti, ghal USD50,000.

Meta sar l-esercizzju tal-*Mazars*<sup>72</sup> fis-sena 2011 fuq Direttiva tal-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta,<sup>73</sup> din id-ditta kienet irriediet il-*file* ghand il-provditur tas-servizz. L-ittra datata 21 ta' Jannar 2013,<sup>74</sup> li intbaghtet mill-Bank lill-ilmentatur tindika l-ezitu tal-ezercizzju li sar mill-*Mazars*. F'din l-ittra gie spjegat li wara *review* tal-*file* tal-ilmentatur mill-*Mazars*, "... *it results that your application properly falls into the execution only category and, consequently, you are not eligible for any additional payment from the Bank*".<sup>75</sup>

Il-provditur tas-servizz ma pprovda l-ebda prospett tal-*holdings* tal-ilmentatur.

### **Konkluzjoni**

- a) L-ilmentatur ma kienx fir-realtà jissodisfa l-kriterju tal-USD50,000 fir-rigward tal-investiment li sar fl-*LVMMPF*. Hekk kif indikat fl-*affidavit* tieghu, l-investiment fil-Fond kien saħansitra l-ewwel investiment tal-ilmentatur.<sup>76</sup> Fis-seduta tal-25 ta' Settembru 2017, l-ilmentatur ikkonferma li ma kienx jissodisfa il-kriterju ta' USD50,000.<sup>77</sup>

Dan ma giex ikkontestat mill-provditur tas-servizz li min-naha tieghu lanqas ma pprovda la lista tal-*holdings* ta' investimenti tal-ilmentatur u l-ebda dokumenti jew informazzjoni ohra a bazi ta' xiex l-ilmentatur kien jilhaq il-

---

<sup>71</sup> *Report by the MFSA investigation into the sales practices...etc. p.10 Bold* tal-Arbitru.

<sup>72</sup> Ir-rapport jista' jitrizzel minn fuq is-sit tal-Awtorità:

<https://www.mfsa.com.mt/pages/announcement.aspx?id=5290>

<sup>73</sup> Din id-Direttiva kienet annessa mal-Applikazzjoni ta' Appell li l-provditur tas-servizz kien ressaq quddiem it-Tribunal ghas-Servizzi Finanzjarji kontra l-Awtorità tas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta fit-28 ta' Gunju 2012.

<sup>74</sup> A fol 88

<sup>75</sup> *Ibid.*

<sup>76</sup> A fol 97

<sup>77</sup> A fol 99

kriterju li saru investimenti għall-ammont ta' jew ekwivalenti għal USD50,000, qabel l-aħhar hames snin fir-rigward l-investment fil-LVMMMPF.

Jekk wiehed izomm f'mohhu wkoll id-definizzjoni b'mod holistika u kompluta hekk kif hi specificata fid-definizzjoni tal-Prospett Supplimentari huwa ikkunsidrat li ma hemm lanqas ebda bazi cara, konvincenti u ragonevoli fuq xiex wiehed jista' jgħid lill-ilmentatur bhala wiehed "*having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make [his] own investment decisions and understand the risks involved,*" li hija parti principali tad-definizzjoni ta' *experienced investor*, u dan meta wiehed iqis:

- i. li l-investment fil-LVMMMPF kien l-ewwel investment tal-ilmentatur u huwa ma kellu esperjenza fl-ebda investimenti oħra. Hekk kif iddikjarat mill-ilmentatur fis-seduta tal-25 ta' Settembru 2017, huwa qaghad fuq ir-rapprezentant tal-Bank biex jagħmel l-investment tiegħu fil-Fond;<sup>78</sup>
- ii. il-profil tal-ilmentatur, li fiz-zmien l-investment kellu 29 sena u, għalkemm il-livell ta' edukazzjoni tiegħu huwa ta' livell terzjarju, huwa kien jahdem bhala XXX u ma kellux esperjenza fl-investimenti jew fis-settur finanzjarju. Hekk kif iddikjarat minnu stess la kien jifhem "*fil-proprjetà, la fis settur finanzjarju u lanqas nifhem fil-bejgh ta' proprjetà.*"

Għalhekk, ma jistax jigi meqjus li l-ilmentatur kellu b'xi mod l-"*expertise*" u "*knowledge to be in a position to make [his] own investment decisions and understand the risks involved*" fl-investment *de quo* hekk kif deskritt fid-definizzjoni ta' *experienced investor*. Dan huwa kaz fejn l-ilmentatur gie dikjarat "*experienced investor*" għaliex sempliciment gie mogħti l-*Experienced Investor Declaration Form* biex jiffirmaha.

- b) L-*Experienced Investor Declaration Form*<sup>79</sup> tiddeskriwi biss it-tliet kriterji fuq liema bazi l-investitur jissodisfa d-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, izda ma tispecificax u ma tinkludix il-paragrafu principali u inizjali li minnu titlaq u tizvolgi l-istess definizzjoni hekk kif fil-fatt deskritta b'mod komplut fis-

---

<sup>78</sup> A fol 99

<sup>79</sup> A fol 85

sezzjoni “*Definitions*” fil-Prospett Supplimentari. Dan l-aspett materjali huwa nieqes u jidher li anke fil-prattika gie injorat jew ma inghatax l-attenzjoni dovuta meta nbiegh l-istess Fond ghall-iskop tal-eligibilità ta’ investitur bhala *experienced investor*.

Huwa, allura, meqjus li meta l-ilmentatur kien qed jiffirma l-*Experienced Investor Declaration Form* hekk kif ipprezentata lilu, l-ilmentatur ma gie infurmat b’mod car u inekwivoku li permezz tal-firma tieghu kien qed jiddikjara li huwa ghandu “*expertise, experience and knowledge*”, li jaghmluh f’pozizzjoni li jifhem ir-riskji involuti u jiehu decizjonijiet dwar investment.

Il-provditur tas-servizz dgħajjed id-definizzjoni ta’ *Experienced Investor* meta wiehed jara kif ghazel li japplika fil-prattika l-eligibilità tal-investitur fil-kuntest ta’ *Experienced Investor*, fejn dan gie relattivament applikat b’mod superficjali jew mhux komplut, izjed u izjed, meta wiehed jikkunsidra l-profil tal-ilmentatur u l-fatt li ma kellux esperjenza f’investimenti ohra hekk kif digà msemmi.

- c) Meta l-Bank biegh il-prodott, kellu jiehu certu mizuri ragonevoli biex jara li investitur jissodisfa b’mod konkret id-definizzjoni ta’ *Experienced Investor* u dan ghall-interess tal-klijent tieghu stess li kien qiegħed jidhol fi *Professional Investor Fund* u mhux xi fond għal *retail investors*.<sup>80</sup> Dan, izjed u izjed, fil-kuntest fejn il-Bank kien qiegħed ibiegh prodott immanigjat u mahrug minn kumpanija affiljata mieghu stess (hekk kif johrog mill-Prospett Supplimentari tal-LVMMPF) u fejn wiehed huwa għalhekk mistenni li jezercita izjed prudenza u diligenza fic-cirkostanzi.
- d) Il-klassifikazzjoni ta’ *Marcus Partners and Mazars Group* (“*Mazars*”) li l-ilmentatur ma kienx eligibbli għal xi pagament addizzjonali mill-Bank trid tittiehed fil-kuntest tal-ezercizzju li għamel il-*Mazars* u d-dikjarazzjoni li saret mill-*Mazars* stess f’dan ir-rigward fejn f’sezzjoni 3.3.3 tar-Rapport ta’ *Mazars* datat 21 ta’ Jannar 2013, intitolat “*Directive issued by the Malta Financial Services Authority to Bank of Valletta p.l.c. - Independent Expert’s Report*”, il-*Mazars* iddikjarat li “*For the avoidance of doubt where an investment has*

---

<sup>80</sup> Fis-sezzjoni intitolata “*Important Information*” f’pagna 6 tal-Prospett Supplimentari datat 1 ta’ Settembru 2005 (li hija riflessa bl-istess mod fil-Prospetti Supplimentari li hargu fit-2006), hemm fil-fatt imnizzel li PIFs, jgħid li “*Professional Investor Funds*” huma fil-fatt “*Non-Retail Schemes*”.

*been deemed to be Execution Only, we have not considered whether the investor qualified as an experienced investor. Mazars has treated and categorised these as Execution Only as per the evidence provided*". Fuq din il-bazi r-relevanza u dipendenza fuq l-ezitu tal-ezercizzju li sar mill-Mazars hija kkunsidrata bhala wahda limitata u mhux sufficjenti jew li taghti xi serhan fil-kuntest ta' u ghall-iskop tal-ilment in kwistjoni.

- e) Hekk kif iddikjarat mill-ilmentatur huwa ma inghata l-ebda *brochure* fuq dan l-investment u gie mitlub jiffirma minghajr ma kellu cans jaqra u jirrifletti,<sup>81</sup> filwaqt li ma kienx hemm spjega ta' dokumenti importanti u tar-riskji assocjati mal-prodott fejn it-tranzazzjoni kollha saret fi ftit minuti.<sup>82</sup> Dan imur kontra dak li l-provditur tas-servizz kien obligat li jaghmel skont *Standard Licence Condition 3.03(h)* tal-*Investment Services Guidelines* li kienu applikabbli ghall-provditur tas-servizz dak iz-zmien li tirrikjedi li dan kellu jaghmel dan li gej:

*"ensuring that customers and prospective customers are provided with adequate information on products sold or promoted by the Licence Holder."*

Dan l-aspett qatt ma gie ikkontestat min-naha tal-provditur tas-servizz.

- f) Il-provditur tas-servizz kellu l-obbligu li jagixxi *"with due skill, care and diligence"* u fl-ahjar interess tal-ilmentatur, hekk kif rikjest minn *Standard Licence Condition 3.03* tal-*Investment Services Guideline* u, f'dan ir-rigward, huwa meqjus li l-provditur tas-servizz ma gabx evidenza konvincenti u sufficjenti li dan l-obbligu intlahaq hekk kif ragonevolment mistenni fir-rigward tal-ilmentatur meta wiehed jikkunsidra d-diversi nuqqasijiet ampjament imsemmija hawn fuq min-naha tal-provditur tas-servizz.

**Ghal dawn ir-ragunijiet l-Arbitru jiddeciedi li l-ilment huwa wiehed ekwu, gust u ragonevoli u qed jilqghu sakemm dan huwa kompatibbli ma' din id-decizjoni.**

**L-ilmentatur kien investa s-somma ta' €18,937.64, li minnha inghata lura s-somma ta' €12,286.58,<sup>83</sup> mal-Offerta. L-ilmentatur ircieva s-somma totali ta'**

---

<sup>81</sup> A fol 97

<sup>82</sup> A fol 98 u 99

<sup>83</sup> A fol 8 u 82

**€153.18, bhala *net income* minn *dividend payments* mill-istess investiment fl-LVMMPF.<sup>84</sup>**

**Fic-cirkostanzi huwa meqjus li l-ilmentatur ghandu jitpogga lura fil-pozizzjoni qabel ma ghamel l-investiment originali tieghu u ghandu, f'dan ir-rigward, jiehu lura s-somma li tibqa' li tammonta ghal €6,497.88.**

**Ghaldaqstant, *ai termini* tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Arbitru qed jordna lil *Bank of Valletta p.l.c.* ihallas lill-ilmentatur is-somma ta' sitt elef, erba' mija u sebgha u disghin ewro u tmienja u tmenin centezmu.**

**Bl-imghaxijiet legali mid-data li fiha l-ilmentatur ipprezenta dan l-ilment sad-data tal-hlas effettiv.**

**Bl-ispejjez kontra l-provditur tas-servizz.**

**Dr Reno Borg  
Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji**

---

<sup>84</sup> A fol 104